

In memoriam Nidai Burneikaitei (1964–2022)

2022 m. sausio 26 d. Lietuvos anglistų bendruomenė sukrėtė žinia apie Nidos Burneikaitės netektį. Žmogaus, kurio profesinė kompetencija buvo galima visiškai pasikliauti. Kompetencija, Nidos išsiugdyta nuosekliu darbu ir profesiniu reiklumu sau ir kitiems, tuo varikliuku, kuris ne vieną iš mūsų veda pirmyn, neleidžia sustoti, uždega ir palaiko.

Nida gimė 1964 m. rugsėjo 14 d. Marijampolėje mokytojų šeimoje. Augo kartu su vyresniais seseria ir broliu. Šeimoje išugdytas noras siekti mokslo, atkaklumas ir darbštumas atvedė Nidą ten, kur, matyt, ir turėjo atvesti – į Vilniaus universitetą, į kurią ji įstojo baigusi mokyklą aukso medaliu. Gūdžiu sovietmečiu, nors jau paženklintu imperijos aižėjimo ženklais, pasirinktos anglistikos studijos buvo tai, ko, atrodo, ir trūško Nida. Kaip yra sakiusi viena Anglų filologijos katedros dėstytojų, Lilija Talmantienė, Nida buvo viena iš pačių geriausių studentų, kuriai anglistikos dalykai studijų metais buvo neginčijamas prioritetas, kuriems ji skyrė beveik visą savo laiką. Baigusi studijas pačiame Nepriklausomybės priešaušryje, Nida pasinėrė į mėgstamą darbą – ji ėmė dėstyti VU Anglų filologijos programos studentams.

1992 m., Britų tarybai aktyviai remiant anglų kalbos dėstymą ir mokymą bei tokių specialistų rengimą, Nida laimėjo stipendiją ir išvyko studijuoti į Jungtinę Karalystę. 1993 m. ji baigė Voriko universitetą (angl. *University of Warwick*) magistrantūros studijas ir įgijo anglų kalbos dėstytojo magistro laipsnį. Tuo laiku tai buvo neįtikėtina sėkmė – staiga atsivėręs Vakarų pasaulis ir gyva anglų kalba, sklindanti ne tik iš įrašų ir savo darbui pasišventusių Lietuvos dėstytojų lūpų. Po studijų Jungtinėje Karalystėje Nida toliau darbavosi VU Anglų filologijos katedroje, kur dėstė specialybės dalykus: leksiką, fonetiką, rašymą, dėstymo metodiką, vadovavo pedagoginei praktikai ir baigiamiesiems studentų darbams. Ją, reiklį, kruopščią, nuolat kupiną idėjų, gerai prisimena ne viena studentų karta. Yra buvę, kad studentai rašė prašymus Anglų filologijos katedros ir Filologijos fakulteto vadovybei norėdami, kad ši dėstytoja liktų ir kitą semestrą.

Nidos energijos pakako ne tik studentams, bet ir daugybei katedros veiklų. Ji siūlydavo dėstymo naujoves, imdavosi koordinuoti vieną dalyką dėstančius dėstytojus, jos iniciatyva radosi šeštadieninė anglų kalbos mokyklėlė moksleiviams. Tokia, kokia ji veikė paskutiniame praeito amžiaus dešimtmetyje, buvo tuo metu neregėta niekur kitur Lietuvoje. Iš įvairių miestų suvažiavusiems moksleiviams dėstė ne tik lietuviai dėstytojai, bet iš visur atsikviesti užsieniečiai, tuo metu dar ne tokie dažni Lietuvoje. Su jais moksleiviai nuoširdžiai bendravo ne tik per užsiėmimus, bet ir per pertraukas prie arbatos puodelio. Toks mokymo būdas dar nebuvo paplitęs Lietuvoje, daugelis moksleivių tik VU mokyklėlėje jautėsi nevaržomi ir galintys atsiskleisti. Apie draugišką bendravimą anketose yra rašę dauguma moksleivių, nemaža jų dalis vėliau pasirinkdavo anglistikos studijas.

Nida buvo visur, kur buvo mokymas ir dėstymas. Ji yra dėsčiusi Valstybės institucijų kalbų centre, jame pradėjusi ir vykdydama daugybę projektų. Taip pat dirbo Švietimo plėtotos centro Ugdymo turinio skyriuje, bene du dešimtmečius bendradarbiavo, o paskutiniaisiais metais ir dirbo Nacionalinėje švietimo agentūroje (NŠA, anksčiau – Nacionalinis egzaminų centras), buvo aktyvi Lietuvos anglų kalbos mokytojų ir dėstytojų asociacijos LAKMA narė. Tiek NŠA, tiek LAKMA ji buvo nepamainoma patarėja, konsultantė, naujų idėjų generatorė. Jos aukšti standartai neleisdavo atsikvėpti niekam – nei mokytojams, kuriems NŠA teko vertinti nacionalinio anglų kalbos, visuomet beveik paties gausiausio, egzaminu atliktis, nei NŠA darbuotojams, nei LAKMA nariams. Nidos buvo pilna ir anglų kalbos olimpiadose, kur ji nuo 2014 m. rengė užduotis, derino vertintojų veiklą ir t. t.

Nemažai LAKMA veiklą buvo įgyvendinama bendradarbiaujant su JAV ambasada Vilniuje ir Britų taryba. Šiuose bendruose projektuose Nida buvo nepamainoma. Ji buvo JAV ambasados inicijuotų demokratijos, tolerancijos, vertybių ugdymo stovyklų turinio bendraautorė ir stovyklų vadovų mokymų lektorė. Su Britų taryba įgyvendintuose projektuose dalyvaudavo jaunesniųjų klasių moksleiviai ar pradinukai. Nida aktyviai prisidėjo rengdama programos turinį vasaros ir žiemos mokyklų mokytojams, dirbantiems su jaunesniais moksleiviais, kuriems kitos institucijos neskirdavo tiek dėmesio.

Visų Nidos darbų ir sumanymų neįmanoma išvardyti. Ji yra baigusi doktorantūrą Vilniaus universitete, publikavusi pluoštą straipsnių, dirbusi su bendraautorėmis prie knygų ir programų. Kolegė buvo kupina visko – originalių sumanymų, kruopštumo ir atidos, kai darbas buvo susijęs su kalbos mokymu ar testų rengimu, kritiško požiūrio, analitinių gebėjimų, kai rašė straipsnius ir knygas, mandagus ir malonaus bendravimo, kai dirbo su studentais ir kolegomis. Ji domėjosi menu, augino gėles, labai gražiai mezgė, savo aplinkoje ieškojo grožio ir prasmės.

Tačiau dėstytojos vaidmuo jai tiko labiausiai. Nida įsiminė kolegoms kaip išskirtinai profesionali, inteligentiška, viskuo besidominti, apsiskaičiusi, auditorijoje pasitempusi ir nepriekaištingai sušukuota, ne vienai anglistų (ir turbūt labiausiai anglisčių) kartai ji įsiminė kaip dėstytojos etalonas. Galėčiau, tiek metų su ja bendravusi, sakyti, kad ji priklausė Lietuvos filologų, ypač anglistų, intelektualiniam elitui.

O pabaiga atėjo netikėtai. Dirbdama viename NŠA projekte ji sausio pabaigoje rengėsi mokytojų seminarams. Pirmasis seminaras vyko dieną po jos mirties. Tik dėstytoja, visuomet pareigingą ir stropi, į ją neatėjo... Tuo laiku už ją jau buvo laikomos mišios Šv. apaštalų Petro ir Povilo bažnyčioje Vilniuje. Ilsėkis ramybėje, miela Nida, mums visiems Tavęs labai trūks.

Inesa Šeškauskienė